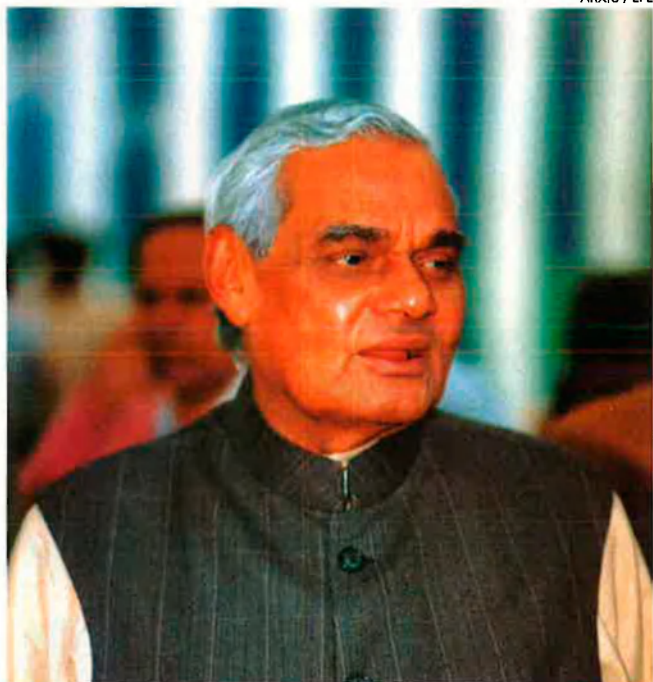

ARXIU / EFE

ARXIU / EFE

Foc en la guerra més freda del món

A l'esquerra, el primer ministre de l'Índia, Atal Behari Vajpayee, i a la dreta, el primer ministre del Pakistan, Nawaz Sharif. El contenció d'aquests dos països sobre el Caixmir ha adquirit relleu internacional després dels assaigs nuclears de tots dos el mes de maig d'enguany.

Les proves nuclears de l'Índia i el Pakistan han tornat a donar relleu al conflicte de baixa intensitat que enfronta aquests dos països pel Caixmir. Allà dalt, a la glacera de Siaxen, a més de sis mil metres d'altura, es lliura la batalla més freda i més alta del món.

Aquest estiu els trets han tornat a sentir-se a la línia d'alto el foc que separa, des de l'any 1949, l'Índia del Pakistan, a la regió del Caixmir. Un territori de majoria musulmana, repartit així: dos terços sota administració índia i un terç sota control pakistanès. De fet, l'intercanvi de foc entre els dos exèrcits en època estival no és cap novetat. Cada any per aquesta època l'exèrcit pakistanès dispara alguns trets per cobrir el tràfic d'homes i municions dels grups d'oposició armada que entren al Caixmir indi.

El conflicte no seria més impor-

tant que els d'anys anteriors si no fos que els països enfrontats van demostrar el mes de maig que disposen d'armes nuclears.

A més, enguany, a final de juliol i durant les primeres setmanes d'agost, hi ha hagut un salt qualitatiu en l'artilleria utilitzada des del Pakistan i l'Índia, d'una magnitud nova des de l'any 1971. De la mateixa manera, també han augmentat les víctimes civils i l'abast de les accions dels grups armats d'oposició. Del cantó indi, i des que els ultrahinduistes del partit BJP són al poder, la resposta segueix la llei del talió: foc de la mateixa intensitat contra les po-

sicions pakistaneses i batudes indiscriminades contra la població musulmana al Caixmir indi.

Aquesta pujada de la tensió ha coincidit amb l'encontre dels primers ministres indi i pakistanès, Atal Behari Vajpayee i Nawaz Sharif, a la cimera de l'Associació del Sud de l'Àsia per la Cooperació Regional (SAARC), tinguda a Sri Lanka la darrera setmana de juliol. Tots dos caps de govern duïen a sobre la pressió dels EUA perquè resolguessin les seves diferències. Però ni així no va ser gens positiu l'encontre bilateral de quaranta-cinc minuts que van tenir.

El Caixmir, un territori molt disputat

L'any 1947 l'Índia britànica es va dividir en el Pakistan i l'Índia. Aleshores el Caixmir, de majoria musulmana, era governat per un príncep hindú. Abans de decidir si s'integrava a l'Índia o al Pakistan, el príncep va demanar un temps de reflexió, que el Pakistan va aprofitar per impulsar una rebel·lió musulmana i ocupar-ne una part. La reacció del príncep fou de demanar ajuda a l'exèrcit indi i d'integrar-se a l'Índia. Aquesta guerra va durar fins el 1949, quan es va signar un alto el foc auspiciat per l'ONU, que va dividir el Caixmir en dos.

Pel govern pakistanès és prioritari de resoldre l'estatut final del Caixmir, en unes negociacions que haurien de tenir un mitjancer internacional i que s'haurien d'acabar amb un plebiscit. Pel que fa al govern indi, només està disposat a negociar amb el Pakistan si, a més del Caixmir, s'avé a tractar d'alguns altres afers, i tot en unes converses bilaterals, sense mitjanceria internacional. Des de l'any de la partició de l'Índia britànica en el Pakistan i l'Índia, el 1947, aquests dos països s'han enfrontat tres vegades per aquest litigi. A més, l'any 1989, al Caixmir indi, va haver-hi un aixecament armat en què van morir milers de persones.

El boomerang nuclear. Els assaigs nuclears no han fet sinó tornar encara més la situació entre l'Índia i el Pakistan. Paradoxalment, sembla que els assaigs nuclears indis només han servit per donar impuls a les reivindicacions pakistaneses, país que passa un moment econòmic difícil, i girar-se contra l'Índia. I és que en un excés de cofoisme el ministre indi de l'Interior, L. K. Advani, va explicar, un cop fetes les proves a Pokhran, que marcaven un canvi en les relacions indo-pakistaneses, especialment pel que fa a "la solució definitiva del problema del Caixmir", i va afegir que Islamabad havia d'adonar-se del canvi en la situació geoestratègica de la regió i del món.

Però, després de les proves nuclears pakistaneses, les paraules d'Advani es van girar contra seu i el BJP, partit cada cop més debilitat a Nova Delhi. El fet que el Pakistan també tingui armament nuclear significa que tot enfrontament entre aquests dos països pot ser molt perillós. I per això els membres del Consell de Seguretat de l'ONU, i especialment els EUA, donen la màxima prioritat, en la seva agenda, al conflicte del Caixmir. Així, doncs, hi ha hagut una internacionalització del conflicte que no volia l'Índia i que sí que desitjava ferventment el Pakistan. Ara com ara, tant el Consell de Seguretat de l'ONU, com

el Grup dels Vuit han recomanat a tots dos països que dialoguin immediatament sobre els seus problemes, inclòs el del Caixmir. És més, tant Clinton com Tony Blair s'han ofert com a possibles mitjancers internacionals.

Un altre fet negatiu degut als assaigs nuclears indis és el retrocés radical en el lent apropament amb la Xina, veritable arxienemic de l'Índia. Les converses anaven prou bé, i fins i tot l'any passat el president xinès, Jiang Zemin, durant una visita a Islamabad, va recomanar a Sharif que veiés en el diàleg indo-xinès un model per a resoldre el seu contenciós amb l'Índia. Però després de la demostració nuclear índia, la Xina tardarà molt a tornar a fer una recomanació semblant.

El pròxim encontre dels mandataris de l'Índia i del Pakistan serà a final d'aquesta setmana, a la cimera del Moviment dels Països No Alineats, a Sud-àfrica. La reunió següent serà el setembre, a l'Assemblea General de les Nacions Unides. I el mes de novembre encara es tornaran a trobar, si més no pels passadissos, a la cimera dels països de la Commonwealth, a Sud-àfrica. No seria estrany que aleshores ja s'haguessin fet alguns passos en la distensió indo-pakistanesa, si més no per

accontentar la comunitat internacional, especialment el president dels EUA, Bill Clinton, que tenia previst de fer una petita ronda pel sud de l'Àsia, abans d'acabar l'any.

Violència religiosa. Al Caixmir controlat per l'Índia, anomenat oficialment estat de Jammu i Caixmir (J&C), la violència més forta no es desferma a la frontera amb el Pakistan, sinó a l'interior. Cada any l'informe d'Amnistia Internacional (AI) sobre violacions dels drets humans al món presenta moltes dades sobre el Caixmir. En l'informe corresponent al 1997, AI assegura que van morir noranta-quatre persones sota custòdia de la policia, i que continua havent-hi molts casos de desaparicions i d'execucions extrajudicials. D'una altra banda, AI també denuncia els assassinats indiscriminats d'hindús i musulmans en mans de grups armats islamistes. Les víctimes d'aquests grups són militars i civils, sobretot polítics i periodistes.

El primer ministre de J&C és el musulmà Farooq Abdul-lah, del partit Conferència Nacional (CN), escollit en unes eleccions, l'any 1996, amb algunes irregularitats. El seu govern ha estat acusat de titella, corrupte i ineficaç. El CN

PREMIS LITERARIS CIUTAT D'ALZIRA 1998

X Premi
de **Novel·la**
Ciutat d'Alzira
2.000.000 pta.

IV Premi Europeu
de **Divulgació Científica**
Estudi General
2.000.000 pta.

III Premi Bancaixa
de **Narrativa Juvenil**
1.500.000 pta.

III Premi
de **Narrativa Infantil**
Vicent Silvestre
400.000 pta.

Sol·liciteu les bases a l'ajuntament d'Alzira

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

fundació
BANCAIXA

Edicions Bromera

AJUNTAMENT D'ALZIRA

dóna suport al BJP a Nova Delhi, tot i els problemes evidents que porta una associació com aquesta, entre un partit musulmà i un partit ultrahinduista. Fora de les institucions de J&C hi ha una part de l'oposició, agrupada al voltant de la Conferència de Tots els Partits per la Llibertat (APHC). Aquest fòrum aplega una trentena de formacions oposades a la continuïtat de J&C dins l'Índia, les unes de caràcter independentista i les altres de signe unionista pakistanès. Alguns d'aquests grups estan vinculats a bandes armades. Entre aquestes bandes es destaquen, per la virulència dels seus atacs contra civils hindús i musulmans, els grups Harkat-ul-Ansar i Lashkar-e-Toiba, i que, a diferència de les altres bandes, són formats bàsicament per mercenaris vinguts de l'Afganistan i que tenen el suport del Pakistan. De fet, Farooq Abdul-lah va alertar la setmana passada que amb els talibans controlant tot l'Afganistan, la seva pròxima destinació seria el Caixmir i que això significaria entrar en una "guerra real".

Però el govern indi tampoc no té gaires miraments en la lluita contra els qui s'oposen al seu ordre de coses, com constata AI. A sobre, des de l'any passat, i vista la impossibilitat de controlar militarment una zona tan muntanyosa i feréstega com J&C, Nova Delhi va decidir de donar armes a la gent i de crear, així, els Comitès de Defensa dels Pobles (VDC). El problema és que només reben armes els hindús, cosa que ja ha suscitat les queixes dels musulmans. De fet, han denunciat que membres de les VDC aprofiten les armes per assassinar musulmans indiscriminadament i cometre actes de delinqüència diversos.

L'existència d'aquests dos bàndols violents fa que cada cop es polaritzi més la societat índia de J&C. Un fet que, segons alguns analistes locals, veuen amb bons ulls els polítics durs, tant els del Pakistan com els ultrahinduistes del BJP.

Oriol Cortacans